

Megnyitották az őszi könyvheteket

Az Olvasó népeért mozgalom kiszélesítését, a falvak népeinek irodalmi kultúráltságát hivatottak elősegíteni az őszi megyei könyvhetek, amelyeknek országos ünnepi megnyitóját szombaton rendezte meg a SZÖVOSZ és a szövetséget Szolnok megyei központja a jászberényi Déryné Művelődési Központ-

ban. A közművelődést szolgáló rendezvénysorozat jelentőségét Nánási László, a SZÖVOSZ felügyelő bizottságának elnöke és Csák Gyula József Attila-díjas író, a Magyar Írószövetség titkára méltatta. A könyvhetek célja a művelődési centrumoktól távollevő településeken az olvasási kultúra továbbfejlesztése.

Választékcseré

A jegyzőkönyv aláírásával szombaton befejeződtek Budapesten a magyar-bolgár belkereskedelmi tárgyalások. A megbeszéléseken Lauthan Ferenc és Szlavcsó Pesev miniszter-helyettesek kedvezőnek értékelték a két ország közötti belkereskedelmi választékcseré ez évi alakulását, tekintve, hogy a forgalom egy év alatt csaknem másfélszeresére nőtt.

A Csongrád megyei barátsági hét Odesszában

Jól szolgálta gazdagodó együttműködésünket

Ezekben a napokban fejeződött be szovjet testvér-megyéinkben, Odessza területén a Csongrád megyei barátsági hét. Ez alkalomból nyilatkozott dr. Koncz János, a Csongrád megyei pártbizottság titkára, a barátsági hét alkalmával Odessza megyében járt delegáció vezetője.

— Nagy örömünkre szolgált — kezdte nyilatkozatát —, hogy az Ukrán Kommunista Párt Odessza területi bizottsága meghívására részt vehettünk azokon a nagyszemű rendezvényeken, amelyeken megyénk Odessza területén bemutatkozott. Szeretném elmondani, hogy Csongrád megye eddigi legnagyobb méretű és leggazdagabb tartalmú külföldi bemutatkozása volt ez a mostani rendezvénysorozat. Ez alkalommal viszonzottuk a Nagy Októberi Szocialista Forradalom 60. évfordulója alkalmával nálunk megrendezett Odessza megyei barátsági hét programját. A rendezvényeken a Csongrád megyei barátságvonat több mint háromszáz utasa is részt vett, akik között ott voltak annak a közel 30 vállalatnak, intézménynek, szervezetnek, MSZBT-tagcsoportnak a képviselői is, amelyek az elmúlt évtizedek során odesszai testvérintézményekkel kapcsolatot építettek ki.

Rendezvényeink tartalmát több szempont határozta meg. Egyik fontos eleme volt a hazai 60. évfordulós ünnepségeink jelentőségének kiemelése. Hiszen — mint ismeretes — most készülünk a Kommunista Magyarországi Pártja megalakulása és a Magyar Tanácsköztársaság kikiáltása 60. évfordulója megünneplésére. Megemlékeztünk annak történelmi jelentőségéről is, hogy megyénk városai, községei 34 évvel ezelőtt szabadultak fel, és a felszabadítók sorában ott voltak az odesszai harcok is.

A találkozók, a rendezvényeken tapasztalhattuk azt, hogy ünnepi programsorozatunk hosszú és tartalmas előkészületek alapján került megrendezésre. Idehaza és testvérmegyéinkben egyaránt több hónapos előkészületek történtek, mind a politikai munkában, mind a szervezés területén. Így az Odesszában megjelenő napilapok, a rádió és a televízió hosszabb ideje többoldalúan tájékoztatta Odessza terület lakosságát megyénkről. Ez egyben a jó sajtókapcsolatokat is jelzi. Ennek eredményeként azok is ismerősen vehettek részt

rendezvényeinken, akik még nem jártak megyénkben. E helyen nincs mód szólni valamennyi rendezvényről és eseményről, amelyen a barátsági hét Csongrád megyei résztvevői jelen lehettek. Kiemelni néhányat szeretnék: különösen meghatározó volt az a fogadtatás, amelyben résztvevőink. A város, a különböző intézmények, vállalatok „ünneplőbe öltözve”, az emberek meghatározó kedvességgel és szívélyességgel fogadtak bennünket. Ez a pálvaudvari megérkezéstől az elutazásig végig jellemző volt.

A rendezvények egyik kiemelkedő eseménye az odesszai Ukrán Drámai Színházban tartott barátsági nagygyűlés volt. Ezen az odesszai vezetők és mi is számot adtunk munkánkról és szélesedő együttműködésünk eddigi eseményeiről, feladatairól. A nagygyűlés résztvevői táviratban köszöntötték Kádár János elvtársat, az MSZMP Központi Bizottsága első titkárát és Leonid Iljics Brezsnyev elvtársat, az SZKP Központi Bizottságának főtájkárát, a Szovjetunió Legfelsőbb Tanácsa Elnökségének elnökét. Ebben számot adtunk arról, hogy a két terület milyen erőfeszítéseket tesz az MSZMP XI., illetve az SZKP XXV. kongresszusa által megjelölt feladatok megvalósításáért. Beszámoltunk gazdagodó együttműködésünkről, amely jól szolgálja a szocialista hazafiság és a proletár nemzetköziség eszméjét, pártjaink, népeink barátságának erősítését.

Nehéz visszaadni azt a nagyszerű élményt, amelyet a Szeged utca ünnepe jelentett számunkra. A vasárnap délutáni 30 fokos verőfény méltó feltételt adott a nagyszerű hangulathoz. Szeged testvérvárosának tízezrei fogadtak bennünket, és a kedves ünnepség keretében a barátság szilárdítása hangsúlyozásának keretében sor került a két megye, a két város barátságát szimbolizáló emlékkő leleplezésére.

A rendezvények sorából kiemelkedtek a különböző kiállítások. Nagy érdeklődést tapasztaltunk a megyénk életét bemutató fotó-, az élelmiszeripari, a kézművesi, a népművészeti kiállítások iránt, s sok néző érdeklődött a plakátművészetünk, illetve megyénk üttörő amatőr munkái, a KISZ-fiatalok alkotásai iránt is. De sokan hallgattak nagy érdeklődéssel a hazánkról, megyénkről szóló előadásról, szöveges előadásról, szöveges előadásról is. Sikeresek voltak előadóművészeink, művészeink. Előnk figyelem kísérte a szovjet testvér-megyéink képviselőit a Magyar Tanácsköztársaság 60. évfordulója alkalmával Csongrád megyében rendezendő ünnepségekre. A meghívást örömmel elfogadták, és meggyőződésünk, hogy a további együttműködésük és találkozás is tovább fejleszti a kapcsolatainkat — javításáról tárgyaljunk. Mint fejezte be nyilatkozatát dr. Koncz János.

zel 30 vállalata, szervezetek, intézménye között alakult ki az elmúlt évtizedekben kapcsolat. Ezek sorában régebbi és újabb kapcsolatok is vannak. A megbeszélések során figyelmet fordítottunk arra, hogy a megyénk közötti dinamikus fejlődő együttműködés részeként hasonlóan alakuljanak a kapcsolatok Szeged és Odessza város között is. Ugyancsak fontosnak tartjuk az együttműködés tartalmi minőségének további gazdagítását, az eddigi fejlődés, egyenes folytatásaként a vállalatok, a tudományos oktatási intézmények, kulturális szervek, szervezetek között. Megkülönböztetett figyelmet fordítottunk az MSZBT-tagcsoportok és testvérszervezetek kapcsolataira. A barátsági hét során az eddigi kapcsolatokon túl további 8–10 szervezet, intézmény között létesült megállapodás kapcsolatok felvételére. A jövőben legfontosabb feladatunknak ezek tartalmi gazdagítását, fejlesztését tartjuk.

Terveink között szerepel a két megye életét bemutató közös kiadvány, irodalmi antológia kiadása, filmek, kiállítások, művészeti csoportok, kutatók és hallgatók cseréje. Megállapodtunk abban is, hogy hasonló barátsági hetek megrendezését a jövőben ötévenként tervezzük. Időközben barátságsvonatokkal, kétoldali találkozókkal az együttműködés munkajellegét, annak hatékonyságát erősítjük.

A Csongrád megyei barátsági hét iránt megnyilvánuló megkülönböztetett érdeklődés annál is nagyobb értékű számunkra, hiszen testvéri területünkön is most sok fontos gazdasági feladat áll a dolgozók előtt. Különösen érződött, hogy a napi munka középpontjában áll az őszi betakarítás sikeres megvalósítása. Odessza terület már eddig is túlteljesítette gabona-termesztési tervét, és realis célkitűzésnek látják a másfél millió tonna gabona betakarítását ez évben, és most ott is — mint itthon — minden munkáskéz azon szorgoskodik, hogy a jó termés biztos helyre kerüljön.

Összességében eredményesnek és hasznosnak tartjuk a politikai, tudományos, gazdasági, kulturális együttműködésünk, kapcsolataink szilárdítása terén az Odessza területi barátsági hetet. Úgy érezzük, kapcsolatainkat annak szellemében fejlesztettük, ahogyan ennek jelentőségéről egy évvel ezelőtt ki-jevi beszédében Kádár János elvtárs, pártunk első titkára szólt, és amint erre pártunk XI. kongresszusán felidézték a hazánkról, megyénkről szóló előadásról, szöveges előadásról is. Sikeresek voltak előadóművészeink, művészeink. Előnk figyelem kísérte a szovjet testvér-megyéink képviselőit a Magyar Tanácsköztársaság 60. évfordulója alkalmával Csongrád megyében rendezendő ünnepségekre. A meghívást örömmel elfogadták, és meggyőződésünk, hogy a további együttműködésük és találkozás is tovább fejleszti a kapcsolatainkat — javításáról tárgyaljunk. Mint fejezte be nyilatkozatát dr. Koncz János.

Kisajátítás

Lakások ezrei épülnek, új üzemek, intézmények nyitják kapuit. A nagyarányú építkezésekhez terület kell. Nyilvánvaló, hogy a települések terjeszkedésének egy sor körülmény gátat szab. Határtalanul nem lehet felhasználni a mezőgazdasági termőföldet, végtelenségig se „nyújthatók” a városok, községek. Szükségképpen a régi, elavult épületek helyén nőnek ki az újak. Területet szerezni jelentős részben kisajátítás útján lehet. A népgazdaság dinamikus fejlődése és az építkezések miatt a kisajátítás a beruházási politika eszköze. Régi házak elbontása nagyon sok családot érintett és érint jelenleg is. A közelmúltban a kisajátított kártalanítás miatt tömeges vita adódott. Gyakran előfordult, amikor bontani kezdtek, a háztulajdonos a másfél szobás otthonát palotának látta, és olyan nagy pénzről álmodott, amit természetesen az állam nem fizethetett ki. De volt olyan eset is, amikor a szakértő véleményét kellett a bíróságon korrigálni. Időseirűvé vált már, hogy a kisajátítást kísérő sok vitának elejét vegyék és a perek számát csökkentsék.

Több mint másfél éve, tavaly január elsején léptek hatályba az új kisajátítási jogszabályok, amelyek jobban összhangban állnak a társadalmi és gazdasági viszonyok fejlődésével, mint a korábbi paragrafusok. Az új törvény szellemé tükrözi a XI. pártkongresszus programnyilatkozatában megfogalmazott olyan elveket, mint az egyén és csoportok összhangjának biztosítása, vagy azt, hogy a kisajátítás ne adjon lehetőséget a munkanélküli jövedelem- és vagyonszerzésre. E célok megvalósítását olyan rendelkezések biztosítják, mint az állam javára való tulajdonszerzés kizárólagossága (szövetkezet kisajátítással nem kaphat tulajdonjogot), a forgalmi érték előtérbe helyezése és esetenkénti korlátozása. (Tíz éven belüli szerzésnél a szerzési érték figyelembevételével.) Végeredményben a szanált ingatlan értékét a forgalmi ár, a ház vagy telek helyzete, adottsága és annak alapján határozzák meg, hogy mennyiért vették.

Másfél év nem nagy idő, de elegendő ahhoz, hogy meg lehessen állapítani, a tanácsok szakigazgatási szervei mint alkalmazzák az új jogszabályokat, milyen a kisajátítások előkészítése, tapasztalata. E fontos és nagyon sok embert érintő kérdést a megyei tanács végrehajtó bizottsága legutóbbi ülésén is megvitatta. Jellemző a társadalmi érdeklődés és érdekeltség arányaira, hogy e témával az ügyészség és bíróság is foglalkozik egy vizsgálat keretében.

A tanács tapasztalat szerint az új törvény bevezetése kedvező visszhangra talált. Parázs vita ma már csak ott keletkezik, ahol

a város- és községrendezési tervekkel kisajátítások nincsenek összehangolva. Mert néhány helyen előfordult már, hogy három-négy éves házát lebontottak. Ilyenkor felvetődik, három vagy négy évvel korábban, amikor az építési engedélyt kiadták, az illetékesek nem gondoltak a község-városrendezési tervre, vagy terv sem volt még akkor? A lakosság körében mindig izgalmat okoz az a hír, jövőre, két év múlva, vagy tíz év után bontanak. A várakozás feszültségei enyhülnének, ha a lakosság előre, esetleg hosszabb távon értesülne, mikor kezdődik a kisajátítás. Természetesen nem könnyű dolog ez, nemcsak elhatározás kérdése. Hiába van pontos településrendezési terv, ember legyen a talpán az a szakigazgatási szerv, amely hónapra meg tudná mondani, melyik utcában mikor kezdődik a kisajátítás. Mindenestre a pontosabb tájékoztatás igénye — ami nagyon is jogos elvárás — egyre jobban érezhető a kisajátítottak táborában.

Egy új törvény bevezetése nem megy simán. Üggyintézkedik kell felkészíteni, tanfolyamokat szervezni és egységes gyakorlatot kialakítani. Hiszen a tanácsokon kívül beruházási vállalatok, ügyvédségek, bíróságok és több tucat szakértő illetékes ebben a kérdésben. Az új szabályozás kétségtelenül megnövelte a szakigazgatási szervek felelősségét. Érezhető volt kezdetben az eljárásoknál a gyakorlat hiánya. Több esetben a kérelmek elintézése indokolatlanul hosszú időt vett igénybe, elhúzódtak a tárgyalások, a szakértők kirendelése. A kártalanításra vonatkozó egyezségek alakulása azonban már kedvező képet mutat. Bizonyítja ezt a statisztika is, hiszen 1976-ban a kisajátításban érdekelt ügyfelek 30, 1977-ben 54 és 78 első félévében 67

százaléka kötött egyezséget.

A kezdeti időszakban a törvény bevezetésénél a szakértők közreműködésében a gyakorlat hiánya miatt adódtak fogyatékoságok. Előfordult, a műszaki értéket helyezték előtérbe, hiányoztak az összehasonlító adatok, amelyek a forgalmi érték megállapításához nyújtanak alapot. Ezen a téren is jelentős a javulás és a végrehajtó bizottság határozatát is hozott, hogy az ügyintézés színvonala emelésének érdekében növelni kell a szakértők képzettségét, hozzáértését.

A kártalanításnak szabad mérlegelésén alapuló rendszere ellentétes a korábbi gyakorlattal. Az új paragrafusok lehetőséget adnak az ingatlanok valós értékének megállapítására, az érdekek jobb összehangolására. Így egyre nagyobb tere van, hogy perek, viták nélkül az állampolgárok és a kisajátító szervek egyezséget kössenek. Az eddig jórészen lezárt kártalanítási perek tapasztalata szerint a bíróságok közel 50 százalékban helyben hagyják az államigazgatási eljárás során megállapított kártalanítási összeget. Ha megváltoztatják a korábbi álláspontot, akkor az eltérés nem haladja meg az összeg tíz százalékát. Ez a bizonyítta, hogy az esetek többségében megfelelő volt a kártalanítás. Természetesen továbbra is cél és a tanácsok szakigazgatási szervei erre törekednek, hogy a kisajátítási jogszabályokban megfogalmazott rendelkezéseket érvényre juttassák, s így a XI. pártkongresszus határozatát megvalósítsák. Az olajozottabb hivatási munkához a jövőben az is szükséges, hogy a megye minden városában községében egységes kártalanítási gyakorlat legyen.

Halász Miklós

Ifjúsági szántóverseny

Tizennyolc csapat vetélkedett

Tegnap, szombaton Pusztaszeren a Hétvezér Tsz-ben ifjúsági szántóversenyt rendezett a KISZ szegedi járási bizottsága, a TESZÖV és a járási hivatal. Hasonló vetélkedő volt tavaly a Nagy Októberi Szocialista Forradalom 60. évfordulója tiszteletére, ahol a 30 éven aluli traktorosok mérték össze tudásukat gyakorlatban és elméletben.

A tegnapi versenyen 10 szövetkezet képviselői vettek részt. Az ünnepi megnyitó után, amelyen részt vett Várkonyi Zoltán, a járási pártbizottság munkatársa és Mézáros Éva, a KISZ járási bizottságának titkára, a parcellákba indultak a versenyzők. Több műveletet

Molnár József felvétele

Startolnak a versenyzők

kellett végrehajtaniuk, majd elméleti felkészültségükről adtak számot. Végül lövészetet — melyet a pusztaszeri lőterem tartottak — fejeződött be a verseny. Az eredmények összesítése

után a vándorserleget a röskei Kossuth Tsz csapata nyerte: tagjai Ördög József és Makra Sándor. Az egyéni versenyben az első helyet is a röskei Ördög József szerezte meg.